

Õppeaine ÕPILASFIRMA (1 kursus) - SUUNAKURSUS

Õppeaine kirjeldus, sh lõimingu põhimõtted kursuste vahel ja aineüleselt, hindamise erisused

Õpilasfirma kursus annab õpilastele võimaluse omandada praktilisi teadmisi ja kogemusi ettevõtluse toimimisest ja äriideede elluviimisest.

Õpilasfirma on praktiline töö, mis luuakse gümnaasiumiastme õpilaste poolt Junior Achievement Eesti (edaspidi JA Eesti) ettevõtlusprogrammi alusel, mille käigus omandatakse tegevuse käigus ettevõtluse algteadmised ja oskused, arendatakse algatusvõimet ja soovi ise probleemi lahendada.

Õpilasfirma ei ole päris äriühing. Õpilasfirma registreeritakse JA Eesti juures ja tegutseb ühe õppeaasta ning lõpetab tegevuse õppeaasta lõpul. Õpilasfirmasse võivad kuuluda ainult õpilased ja ühes õpilasfirmas peab olema 3-4 liiget. Õpilasfirma liikmed tegutsevad solidaarsuse alusel.

Õpilasfirma tegevus peab vastama „PMG õpilasfirmade koostamise juhend ja kaitsmise kord“ juhendi nõuetele ja JA Eesti õpilasfirma programmi juhendile. Õpilasfirma tegutseb JA Eesti koolituse läbinud juhendaja juhendamisel, kellel on vajadusel õigus sekkuda mistahes õpilasfirma tegevusega seotud küsimuses.

Kursuse eesmärk on:

Õpilasfirma kursuse eesmärk on õpilastele anda võimalus praktiseerida ettevõtluse aluseid reaalses keskkonnas. Kursus pakub õpilastele kogemusi:

- **Äriplaani koostamises:** Õpilased õpivad looma äriplaani, mis hõlmab turu-uuringuid, toote- või teenuste osutamist, turundust ja finantsplaneerimist.
- **Ettevõtte juhtimine:** Õpilased saavad kogemuste ettevõtte juhtimisega seotud ülesannete täitmise, näiteks raamatupidamise, müügi ja klienditeeninduse valdkonnas.
- **Meeskonnatöös:** Õpilased õpivad töötama meeskonnas, jagama ülesandeid ja tegema otsuseid koos.
- **Iseseisvuses:** Õpilased saavad kogemusi iseseisva töö tegemisega ja vastutuse võtmisega oma tegude eest. Arendada õpilastes algatusvõimet ja soovi ise probleeme lahendada.

- **Loovuses ja innovatsioonis:** Õpilased saavad arendada oma loovust ja innovatsiooni, leides uusi ideid tooteid ja teenuste loomiseks.

Õppeprogrammi struktuur:

Õppeprotsess tugineb JA Eesti õppeprogrammile. ÕF programm on ehitatud üles väikefirma tegutsemise põhimõtetele. Õpilased töötavad välja äriidee ja –mudeli, valivad toote või teenuse, jagavad ametid ja tööülesanded, toodavad ja müüvad oma tooteid või osutavad teenuseid. Aktsionäri või juhina osaletakse otsuste vastuvõtmises. ÕF töötajad teenivad palka tootjate, müüjate või juhtidena. Kogu tegevuse vältel peetakse finantsarvestust ja ÕF tegevuse lõpetamisel koostatakse aastaaruanne. Õppeperioodi lõpus õpilasfirma tegevus lõpetatakse. Osaletakse aktiivselt ÕF laatadel ja võistlustel.

Kursuste teemad:

1. **ÕF loomine ja äriplaan:** Õpilased loovad õpilasfirma ja koostavad äriplaani, mille raames genereerivad õpilased äriidee ja töötavad välja ärimudeli, valivad juhtkonna ja ÕF nime, jaotatakse rollid ja asutatakse ÕF (JA Eesti juures). Koostatakse lihtsam äriplaan. Viiakse läbi turu-uuring.
2. **ÕF tegevus ja juhtimine:** Õpilased osalevad praktilises õpilasfirma töös, jaotatakse rollid ja vastutus, töötatakse välja ja arendatakse toode, teenus, mida ettevõtte müüb või osutab, töötatakse välja turundusplaan ja analüüsitakse konkurentsi, viiakse ellu turundustegevused, osaletakse ÕF laatadel ja üritustel.
3. **ÕF tegevuse lõpetamine:** õpilasfirma lõpetamise faasis koostatakse finantsaruandlus ja tegevusaruanne. Kursus lõpeb tegevusaruande kaitsmisega.

Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Kursusega taotletakse, et õpilane:

- 1) oskab kasutada majandustermineid;
- 2) saab ettevõtlikkuse kogemuse;
- 3) oskab näha ettevõtluses peituvaid riskitegureid, ohtusid ning võimalusi;
- 4) omandab meeskonnatöö-, juhtimis- ja esinemisoskusi;
- 5) oskab koostada õpilasfirma ja ettevõtte finantsprognoose;
- 6) oskab koostada äriplaani;

- 7) oskab luua ja arendada õpilasfirmat ning ettevõtet, tunneb kapitali kaasamise võimalusi ettevõtte arendamiseks;
- 8) oskab paremini hinnata oma võimeid/võimalusi tööturule sisenemisel;
- 9) mõistab ettevõtlust kui karjäärivalikut ja oma ettevõttena tegutsemiseks.
- 10) omandab müügitöö kogemusi;
- 11) tunneb finantsarvestuse algtõdesid ja oskab neid praktikas rakendada;
- 12) tunneb turunduse ja tootearenduse algtõdesid ja oskab neid praktikas rakendada;
- 13) oskab luua ja arendada õpilasfirmat;
- 14) oskab koostada õpilasfirma ja ettevõtte aruandlust.

Kursus 1 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Õpitulemus:	Õppesisu:
Kursuse läbinud õpilane: 1) oskab praktiliselt kasutada majandustermineid; 2) oskab töötada meeskonnas, on vajadusel valmis võtma juhirolli; 3) koostab ettevõtte asutamisdokumente ja tunneb registreerimise korda; 4) oskab püstitada, sõnastada ja esitleda äriideed; 5) oskab koostada õpilasfirma ja ettevõtte finantsprognoose; 6) oskab hinnata ettevõtluses peituvaid riskitegureid, ohtusid ning võimalusi; 7) oskab koostada ja esitleda lihtsamat äriplaani; 8) oskab alustada tegevust ettevõtjana, FIE-na;	Õpilasfirma (ÕF) tegevus hõlmab järgmisi etappe: ÕF äriidee genereerimine ja idee esitlemine Õpilased moodustavad meeskonna (grupi), genereerivad äriidee ja koostavad koos äriidee kavandi. Valivad ÕF nime ja liikmetele ametikohad. Viivad läbi konkurendianalüüsi. Seejärel toimub kavandi esitlemine komisjonile. Äriplaani koostamine Õpilasfirma esitab lihtsustatud äriplaani (kolmeli lehekülge) mis põhineb äriidee kirjeldus ja äriplaani kokkuvõte, eesmärkide ja visiooni, missiooni sõnastamine, ärikeskkonna analüüs, SWOT analüüs, turg ja kliendid, turu-uuring, toode / teenus, tootmise- / teenindamise protsess,

9) teab kapitali kaasamise võimalusi ettevõtte või õpilasfirma arendamiseks. 10) analüüsib ettevõtte konkurentsivõimelisust; 11) hindab ja analüüsib ettevõtte tegevuse riskitegureid; 12) tunneb finantsarvestuse algtõdesid ja oskab neid praktikas rakendada; 13) tunneb turunduse ja tootearenduse algtõdesid ja oskab neid praktikas rakendada; 14) omab müügi- ja ettevõtluskogemust; 15) oskab koostada õpilasfirma ja ettevõtte aruandlust; 16) analüüsib ennast meeskonnaliikmena ja oma rolli meeskonnas; 17) analüüsib ennast ettevõtja jaoks vajalikest isikuomadustest lähtuvalt.	tootearendus, turundustegevus, riskianalüüs, personal ja juhtimine, finantsprognoosid, müügiproгноos, omahinna arvutus, kasumiproгноos, bilansiproгноos, rahavood. Toimub äriidee ja äriplaani esitus. ÕF asutamine ja registreerimine Juhtkonna valimine, äriidee genereerimine, ärimudeli välja töötamine, toote/teenuse valimine, nime valimine, kapitalivajaduse määramine, asutamisdokumentide koostamine (põhikiri, asutamiskoosoleku protokoll, toote/teenuse kirjeldus, avaldus), ÕF registreerimine, aktsiate müük. ÕF äritegevus ja juhtimine (tootmine, arendus, müük, raamatupidamine); Rollide määratlemine, ametikirjeldused, motivatsioon, väljaõpe ja koolitus. Pidev toote tootmine või teenuse osutamine. Järjepidev turundustegevus. Pidev müük. Korrektnee jooksev finantsarvestus. Toote või teenuse arendustegevus. Osavõtt vähemalt kolmest laadast või muul avalikul üritusel. Eesmärkidest kinnipidamise jälgimine. ÕF sotsiaalne vastutus. ÕF tegevusaruande koostamine ja kaitsmine Aruande pikkus 10+1 lehekülge. Aruande vormistus lähtuvalt juhendile. Peab sisaldama ülevaadet õpilasfirma kohta (ettevõtte ajalugu, areng, üldine strateegia ja eesmärgid, toote/teenuse

	kirjeldus), tegevusaruannet (arendus-, tootmis-, turundus-, müügi- ja finantstegevusest), ülevaadet õpilaste isiklikust ja kogu meeskonna arengust (õnnestumisi ja raskuste ületamist) ja majandusaruandeid (kasumiaruanne ja lõppbilanss). ÕF teeb esitluse kooli kaitsmiskomisjonile. Õpilasfirma likvideerimine Tootmise ja müügi lõpetamine, finantsaruandluse lõpetamine ja firma likvideerimine JA Eestis.

Praktilised tööd, õppekäigud, toetavad tegevused

Praktiline õpilasfirma töö, teoreetiline töö, praktilised ülesanded, osalemine laatadel ja üritustel, osalemine JA Eesti poolt korraldatud koolitustel, külalisesinejad, õppekäigud.

Teadmiste kontroll

Põhineb ÕF praktiliste tööde jooksvatest vahehindamistest ja kaitsmisest, mis lähtuvad "PMG õpilasfirma koostamise juhendi ja kaitsmise korrale". ÕF liige saab iga tegevuse eest individuaalsed punktid.

Ainetevaheline lõiming

Informaatika – teabeallikate kasutamine informatsiooni kogumiseks, ülevaadete koostamine, majanduse statistiliste andmete töötlemine, esitluse, aruannete ja uurimistöde koostamine.

Matemaatika – finantsid, eelarve, funktsioonid, hind, kulud, tulud, kasum, raha, säästud, investeeringud, maksud.

Tööõpetus - kaubad ja teenused tootmine, pakendite loomine, töövahendite käsitlemine, materjali tundmine.

Graafiline disain, fotograafia ja turundus – pakendite disain, plakatite ja reklaammaterjalide disain, tootepiltide loomine.

Hindamine

Iga õpilasfirma liiget hinnatakse individuaalselt. Hindamisel arvestatakse iga liikme panust õpilasfirma tegevuse jooksul, koostööoskusi ja aktiivsust. Iga õpilasfirma liige peab osalema õpilasfirma tegevuses alates äriidee väljamõtlemisest kuni õpilasfirma likvideerimiseni. Kui mõnel õpilasfirma tegevuse etapil on kellegi tegevuses vajakajäämisi, arvestatakse seda antud etapi punktide panekul. Iga õpilasfirma liige annab hinnangu oma kaaslastele ja esitab hinnangulehed juhendajale. Õpilasfirma liikme koondhinne kujuneb juhendaja, kaitsmiskomisjoni ja teiste õpilasfirma liikmete hinnangute põhjal.

Vastavalt kogutud punktidele kujunevad individuaalsed lõpphinded 6-pallilisest skaalast:

“A” - 90%–100% maksimaalsest punktisummast;

“B” - 80%–89% maksimaalsest punktisummast;

“C” - 70%–79% maksimaalsest punktisummast;

“D” - 60%–69% maksimaalsest punktisummast;

“E” - 50%–59% maksimaalsest punktisummast;

“F” - 0%–49% maksimaalsest punktisummast.

Õppevahendid:

1. Majandusõpik. Junior Achievement Eesti, 2013.
2. PMG õpilasfirmade koostamise juhend ja kaitsmise kord, 2023. www.ekool.eu
3. Junior Achievement Eesti. Õpilasfirma tööjuhend. www.opiq.ee
4. Junior Achievement Eesti koduleht ja informatsioon õpilasfirma tegevuse kohta www.ja.ee
5. Õpilasfirmade keskkond registreerimiseks ja haldamiseks www.opilasfirma.ee